

valg, om ikke denne Sag kan blive saaledes undersøgt, at — hvis Diemedet findes rigtig begrundet og bestemt i Loven — i alt Fald den Bemyndigelse, man skal give Administrationen i Loven, og den Ret til at fritage eller ikke fritage kan indskrænkes til ikke at gjælde hele Loven, men kun enkelte særegne Tilfælde og Bestemmelser. Jeg vilde helst, at Loven kunde affattes saaledes, at den Regel, som her skulde anvendes, den Afvigelse fra Loven af 1ste April 1887, som her søges, maatte gjælde en vis Klasse af smaa Brænderier, der f. Ex. ikke benyttede mere end 1 Kar eller ikke i Gjennemsnit pr. Døgn fabrikerede mere end et vist Kvantum. Jeg veed ikke, hvorvidt dette kan lade sig gjøre, men kunde det lade sig gjøre, kunde man dog sige, at der var en vis Tilgivelse mellem de smaa Brænderier, forsaavidt dette Lovforslag indeholder en Begunstigelse for dem ligeoverfor de store, hvormod der nu i Virkeligheden ved Loven opstaar eller kan opstaa en meget stor Ulighed mellem de smaa Brænderier, idet saadanne Brænderier, der nu have deres Drift anlagt i et mindre Lokale, faae Lov til at udvide den. De faae altsaa en Begunstigelse her til at udvide den, medens andre Brænderier, som have havt et større Lokale, men som paa Grund af Omstændighederne have maattet indskrænke deres Virksomhed, blive forpligtede til at anvende Reglerne i Loven af 1ste April 1887, uagtet den er til Skade for dem paa Grund af det ringe Kvantum, de brænde. Jeg henstiller til Overveielse, om den Begunstigelse, man tror paa Grund af Lokaleets Omfang at maatte tilstaa de mindre Brænderier, ikke kunde tilstaaes samtlige smaa Brænderier ligeoverfor de store. Jeg tør ikke bestemt udtale mig om, hvorvidt det vilde være absolut nødvendigt at sætte som Betingelse for den i § 2 indeholdte Fritagelse, at der ikke benyttes Damp til Afbrænding af Mæsten. Jeg skal henstille, om ikke dette ogsaa kunde komme i Strid med Lovens hele Diemed; thi man kunde tænke sig Damp brugt i dette Tilfælde, og at dog Bladsen ikke tillod Anstiftelse af den befalede særlige Klarekjedel. Jeg kan godt se, at det kunde være vanskeligt at give en saadan Begunstigelse, som omtales i § 2, hvor der ikke er anset fast Toldopsyn, og at den altsaa ikke kan komme Landbrænderierne til Gode. Jeg skal dog henstille ogsaa dette Punkt til nærmere Overveielse, om det er absolut nødvendigt, for at være sikker paa, at Begunstigelsen ikke skal kunne misbruges, at den ikke skal gives uden til de Bladser og Røjstæder, hvor fast Toldopsyn haves, eller om der maasse kan gives saadanne Garantier

for Statskassen, at den samme Bestemmelse ogsaa kan anvendes i Landbrænderierne. Smidlertid skal jeg indrømme, at forsaavidt der kun er Spørgsmaal om Bladsen, vil det i Reglen ikke have nogen Betydning for Landbrænderierne, om de faae denne Fritagelse eller ikke; thi man kan i Reglen gaa ud fra, at der savnes ikke denne Blads, og det er jo Mangel af Blads, som kan give Anledning til Fritagelsen i § 2. Derfor er det Hele ogsaa her kun et underordnet Spørgsmaal, og jeg nævner det kun, for at det ogsaa kunde komme under Overveielse og for at kunne tilbagevise denne Indvending som formentlig ubegrundet.

Jeg veed ikke, hvilke Rettskrivningsregler det ærede Medlem fra Nørresundby benytter, om det er Kultusministerens nye efter Saaby eller den tidligere — for Resten endnu gjældende — efter Grundtvig, eller det er den ærede Ministers Forgænger Rosenørn-Teilmanns Rettskrivningsregler efter Wolbechs Ordbog og den evangeliske Psalmebog; det veed jeg ikke, thi det veed jeg meget; men jeg vil indrømme, det vilde være ret ønskeligt, om den høiere videnskabelige Theori for Orthografi, som findes i Kultusministeriet, ogsaa befrugtede de øvrige Ministerier, om man gennemførte den i denne Skole her — man har jo kaldt Rigsdagskolene „Landets første Højskole“. Der er i alt Fald en Villie, som gaar ud i Landet fra Kultusministeriet til alle større og mindre Skoler og foranlediger en Omtrykning af Læseböger og bethdelige Besværligheder og Bekostninger for alle Mennesker, for Deltagelsen til ingen Verdens Nytte og for selve Undervisningen til megen Skade. Skal den gennemføres fra den høje Regjerings Side, saa forekommer det mig ganske vist, at den selv først og fremmest maa præcisere den gennem alle Ministerier, og forsaavidt Bemærkningen fra det ærede Medlem fra Nørresundby gik i den Retning, tiltræder jeg den. Ellers tror jeg nok, at var der ikke Andet veien med Regjeringsforslag, end at der skulde flyttes et Komma hen til det rigtige Sted — det er maasse fremkommet ved Revisionen, ikke Rigsdagens Revision, thi den skal ikke revidere Tillæg A., det skal Ministeriet selv, det skulde da være, fordi Forslaget er vedtaget i Landstinget, men det staar i Regjeringens oprindelige Udcast, altsaa efter Regjeringens egen Revision — var der ikke Andet veien, saa kunde vi nok foretage den Rettelse med Brekterne her, naar Regjeringens Forslag i sit Indhold samstemmede med vor Sympathi og Tanke.